

Strategie coöperatie HoekscheWaardDuurzaam, december 2020

Niet alleen meedenken, maar ook meedoen

Inleiding

In de afgelopen 2 jaar is op allerlei manieren de strategie van de coöperatie HoekscheWaardDuurzaam voor de energietransitie geformuleerd. Dat hebben wij gedaan in brieven aan het gemeentebestuur over de aanpak van de Regionale Energie Strategie, Energie neutraal in 2040 en de Transitie Visie Warmte, in onze maandelijkse column in Het Kompas en in verschillende beleidsdocumenten die wij hebben gepubliceerd. Vaak werd hierbij de nadruk gelegd op de elementen van onze strategie. In dit document geven we een update van de gehele strategie van de coöperatie, naar de stand van de ontwikkelingen in december 2020.

De doelstellingen volgens de statuten

Het doel van de coöperatie is volgens de statuten het behartigen van de belangen van haar leden, ter zake van de levering van duurzame energie in het bedrijf, dat zij voor haar leden uitoefent of doet uitoefenen. Zij doet dit door het nemen van initiatieven en het stimuleren van ontwikkelingen, die er toe bijdragen dat:

- de Hoeksche Waard zelfvoorzienend wordt op het gebied van energie;
- duurzaamheid het leidende beginsel is in het handelen van personen, bedrijven en overheidsinstellingen;
- educatie op het gebied van groene energie en duurzaamheid wordt bevorderd;
- het Nationaal Landschap Hoeksche Waard verrijkt en beschermd wordt.

Het bedrijf dat de coöperatie uitoefent kan stimuleren of zelf investeren in duurzame energiesystemen. De coöperatie tracht verder haar doel te bereiken door bemiddeling en samenwerking met anderen om duurzame energie te leveren (Samen Om) en door energiebesparing te bevorderen. De coöperatie is opgericht specifiek voor de inwoners van de Hoeksche Waard. De winsten worden gebruikt om de doelstelling van de coöperatie te bereiken.

De doelstellingen, vertaald naar de huidige energietransitie en het Klimaatakkoord.

Het denken in duurzaamheid wordt anno 2020 vaak vertaald in vier kernbegrippen: biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulariteit en energietransitie.

HWDuurzaam heeft als hoofddoelstelling het op alle manieren versnellen van de energietransitie. In de ontwikkeling van plannen en de toetsing van concrete voorstellen is het bevorderen van biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulariteit een belangrijke randvoorwaarde om de Hoeksche Waard te verrijken en te beschermen.

In het Klimaatakkoord wordt gesproken over doelstellingen die bereikt moeten worden in 2030 en 2050. HWDuurzaam onderschrijft deze doelstellingen, maar houdt toch veel meer rekening met het door de gemeente Hoeksche Waard vastgestelde beleid "Energie neutraal in 2040". Aan de invulling van dit beleid in uitvoeringsprogramma's wordt door de gemeente hard gewerkt en HWDuurzaam is daar nauw bij betrokken. Deze programma's moeten echter nog wel vastgesteld worden.

In zowel het Klimaatakkoord als het beleid van de gemeente wordt uitgegaan van 50% maatschappelijk (plaatselijk) eigendom van grootschalige energieprojecten (windmolens en zonneweiden). Hierdoor is, gestimuleerd door Rijk en provincies, bij de energiecoöperaties, zoals HWDuurzaam, die verenigd zijn in de koepel Energie Samen, een grote beweging op gang gekomen om zich voor te bereiden op deze rol. Rijk en provincies hebben inmiddels een groenfonds ingericht voor financiering van voor-projectkosten en in Zuid-Holland zijn de verenigde coöperaties bezig een gezamenlijk projectbureau op te richten voor ondersteuning van deze projecten. Veel van deze coöperaties zijn op dit moment in discussie met de betreffende gemeente om de voorwaarden voor deze grootschalige stap nader in te vullen. Dat geldt ook voor HWDuurzaam.

Strategie op hoofdlijnen: niet alleen meedenken, maar ook meedoen

Tot 2019 kenmerkt de discussie over de energietransitie zich vooral door overleg over wat er moet gaan gebeuren. Veel beleidsnotities zien het licht, maar er is nog weinig in uitvoering. Dat verandert door de Klimaatakkoorden en de daarbij concreet genoemde doelstellingen. Naar de toekomst kijkend, kunnen we de activiteiten van HWDuurzaam verdelen in Meedenken en Meedoen.

Meedenken

Opggericht voor de inwoners van de Hoeksche Waard, denkt HWDuurzaam mee over de energietransitie vanuit het oogpunt van belangenbehartiging voor de inwoners van deze gemeente. Om dit goed te kunnen doen, is draagvlak in de Hoeksche Waard heel belangrijk. Regelmatig contact met de leden van de coöperatie en het werven van nieuwe leden zijn belangrijke voorwaarden. Ook publiciteit om de inwoners van de Hoeksche Waard te informeren is van groot belang.

De strategie van HWDuurzaam is om in de discussie over de energietransitie de positie van expert in te nemen. In het overleg met de gemeente en collega-belangenvertegenwoordigers in de Hoeksche Waard werken wij vanuit onze doelstellingen mee aan beleidsontwikkeling en uitvoeringsplannen van de energietransitie. Uitgangspunt voor HWDuurzaam is "Energie neutraal in 2040", wat vertaald moet worden in heldere plannen. HW Duurzaam zal door voortdurende bijscholing haar expertrol op peil houden. In de komende periode vragen de Regionale Energie Strategie en de Transitie Visie Warmte veel aandacht.

In onze doelstellingen is educatie een belangrijk aandachtspunt. Gerichte acties in de richting van scholen hebben tot nu toe geen succes gehad. Onze educatieve rol beperkt zich op dit moment tot voorlichting via onze website en Facebook en de maandelijkse column in Het Kompas. Waar mogelijk zoeken we publiciteit voor onze opvattingen en initiatieven via persberichten en achtergrondartikelen.

Ons, samen met 50 andere soortgelijke energiecoöperaties opgerichte, energiebedrijf Samen Om voert een intensiever communicatiebeleid. Dit meest groene energiebedrijf van Nederland probeert zelfstandig en via HWDuurzaam in de Hoeksche Waard klanten te werven, die zoveel mogelijk in de Hoeksche Waard geproduceerde energie afnemen.

Meedoen

Met meedoen bedoelen we daadwerkelijk grote en kleine projecten van de grond te tillen. Dit kan zowel in eigen beheer als in samenwerking met andere partijen. Uitgangspunt is dat het voordeel van deze projecten ten goede komt aan de inwoners van de Hoeksche Waard en dat de uitvoering past binnen onze doelstellingen.

In het afgelopen jaar is het eerste postcoderoosproject gereed gekomen en overgedragen aan een coöperatie van deelnemers aan dit project. HWDuurzaam zoekt actief naar nieuwe deelnemers voor volgende postcoderoosprojecten. Wij hebben hiervoor nog daken beschikbaar.

In 2020 is het eerste project gestart om zonnepanelen op scholen te plaatsen. Dit project ('schooldakrevolutie') zal naar verwachting in de eerste helft van 2021 afgerond worden.

We zien dat steeds meer inwoners en verenigingen zich met initiatieven melden bij HWDuurzaam. Wij ondersteunen, binnen onze doelstellingen, deze plannen en assisteren bij de uitvoering. De verwachting is dat er door de invulling door de gemeente van uitvoeringsplannen voor de energietransitie meer initiatieven ontstaan, die wij graag ondersteunen of waar wij in willen deelnemen.

Grootschalige plannen, zoals windmolens, zijn tot nu toe ontwikkeld door projectontwikkelaars. De winsten van deze projecten zijn niet in de Hoeksche Waard gebleven. Voor toekomstige projecten, noodzakelijk om de Hoeksche Waard in 2040 energie neutraal te maken, wil HWDuurzaam er naar streven zelf het beoogde 50% maatschappelijk eigendom in te vullen. Wij denken dan aan een aantal zonneweiden en niet aan meer windmolens. Inmiddels zijn met meerdere initiatiefnemers van zonneweiden samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Met andere zijn wij in onderhandeling.

Met de nodige onzekerheden zetten wij de eerste stappen naar risicodragend deelnemen in grootschalige projecten. De ontwikkelingen lijken snel te gaan. Deze zeer grote stap kan alleen genomen worden in nauwe samenwerking met de gemeente en met draagvlak in de Hoeksche Waard. Dit zal in het komende jaar voor HWDuurzaam een heel belangrijk onderdeel van haar strategie worden. Doorzetten betekent investeren van miljoenen als risicodragende partij. Van deze investeringen moeten we de randvoorwaarden goed op een rijtje hebben. Alleen dan is het verantwoord om door te gaan.

Uitvoeringsplannen RES, TVW en Energie neutraal in 2040

De RES, TVW en Energie neutraal 2040 zullen in de komende jaren tot veel uitvoeringsplannen leiden. De gemeente Hoeksche Waard en HWDuurzaam zien het uitwerken van deze plannen als prioriteit om zo aan de energietransitie richting te geven en te kunnen sturen op gewenste resultaten.

In deze plannen zullen de stappen op het gebied van mobiliteit, gebouwde omgeving, landbouw en industrie concreet worden gemaakt en worden begrepen als "van het gas af" en "fossielvrij" ingevuld met noodzakelijke maatregelen. In 2021 moeten de eerste uitvoeringsplannen operationeel worden.

Naar ons idee zal dit leiden tot een energietransitie, waarbij opwekking en gebruik van elektriciteit veel meer lokaal moeten worden afgestemd. Dat vraagt om nieuwe oplossingen om in de Hoeksche Waard opwekking en afname van elektriciteit in evenwicht te houden.

Gelijktijdig met de energietransitie zal ook het beheer van het evenwicht op het energienet in de Hoeksche Waard steeds belangrijker worden en essentieel zijn om een betrouwbaar elektriciteitsnet te behouden.

HWDuurzaam wil zich inzetten om ook deze problematiek op te lossen. Mogelijk dat het voor 50% deelnemen in grootschalige zonneweiden de financiële ruimte geeft om belangrijke projecten op dit gebied te steunen. In hoeverre Samen Om een grotere rol kan spelen in de in- en verkoop van elektriciteit en daarmee in het creëren van evenwicht op het elektriciteitsnet in de Hoeksche Waard zal in de komende jaren onderzocht moeten worden.

De energietransitie is in de fase van de uitvoering gekomen.

Hoeksche Waard, 1 december 2020.

*Namens het bestuur van de duurzaamheids-
en energiecoöperatie HoekscheWaardDuurzaam,*

Daan den Ouden, voorzitter.

HOEKSCHE
WAARD
ENERGIE-
NEUTRAAL IN
2040